

Modrost v pregovorih domačih in tujih.

Luža.

Zamrzla luža je tudi lepa.
Domača luža ne smrdi.
Lastna luža je boljša ko tuji vodnjak.
Na lužo tudi solnce posije.
Čigaver je luža, tega so tudi žabe.
Čim grša je luža, bolj se v nji vesele
žabe.

Na luži je muha admiral.
Dalj ko teče luža, bolj je grda.
Kdor se v luži koplje, je umazan.
Kar iz luže pride, je redko snažno.
Kdor v lužo udari, se oblati.
Komur luža smrdi, ne bo padel vanjo.
Kdor po lužah hodi, ima mokre čevlje.
Ne pij iz vsake luže!
Ne pljuj v lužo, znabiti boš moral še
piti iz nje!
V lužo zaiti, je hudo; v nji obležati,
je huje.

Reki.

Iz luže v mlako.
Čez veliko lužo.
V vsaki luži se valjati.
V lužo zaiti (pasti).
Blato v luži izmivati.

Miladin:

Uganke.

15.

Višnjev pajčolan se zgrinja
kakor diven baldahin
iz daljave do gorâ.
Sredi njega pa demant
se žareče lesketâ.

(Nebo, solnce.)

16.

V tihih mesečnih nočeh
slajšam sanje vrtnim rožam
in otrokom lica božam,
razgorela v vročih dneh.

(Vetrec.)

17.

Črna koča na kolesih
skozi vas drdrâ —
v njej bogata je gospa.

(Kočija.)

Drobiž.

Nova razdelitev leta. Newyorška trgovska zbornica je sprožila akcijo za novo razdelitev leta. Po novem kalendarju bi bilo leto razdeljeno na 13 mesecev po 28 dni, ostali 365. dan pa bi se označil z ničlo, t. j. 0. januar. S tem bi se izenačila dolgost mesecev, in razen tega bi prišli tedenski dnevi vedno na en in isti mesečni datum, s čimer bi bilo trgovini in prometu izredno ustrezno.

Vrednost kita. Kit je žival, ki donaja izredno velik dobiček. Zato ni čudo, da je malone že iztrebljen in ga bodo naši potomci poznali le še iz pripovedovanja. En sam grenlandski kit ima v svojem žrelu približno eno tona ribje kosti, ki je vredna 7500—10.000 dolarjev. Dalje pa dá kitova mast približno 28 ton ribjega olja, ki je vredno 2500 dolarjev ali 1 milijon jugoslovanskih kron. Tako imenovani glavač vsebuje vrhutega dragoceno lepo dišečo tolščo — ambro, katere teža se plačuje znatno dražje nego zlato.

Krava za tri milijarde. Pred kratkim je pisal svojim staršem v Plznu inženjer iz Moskve. Pismo se glasi tako-le: Na mesec imam 800 milijonov rubljev plače, pa mi nič ne ostane. Kilogram kruha stane tukaj 750.000 rubljev, kilogram sladkorja 5 milijonov, čevlji 50 milijonov, obleka 300 milijonov, krava pa kar 3 milijarde.

Vpliv lune. Luna ima čudovito moč zlasti na divjačino; včasih pa tudi na človeka. Lovci pripovedujejo, da je podvržen temu vplivu osobito zajec. Ta dolgouhar pusti ob pojemajoči luni, da pride lovec čisto blizu njega, ne da bi pobegnil; dočim drugače urno zbeži, če le pride lovec v strelno daljavo. — Vejice, odtrgane na jelki za časa pojemajoče lune, ohranijo v sobi mesece zeleno in svežo barvo, dočim drugače kmalu izgube barvo in iglice. — Stari mizarji v hribovitih krajih rabijo za svoje izdelke samo deske takega lesa, ki je bil posekan ob pojemajoči luni; kajti tak les se veliko bolje drži in vztraja desetletja dlje nego les takega drevesa, ki je bilo posekano ob mlajši luni. Ne lotijo se ga ne črvi ne trohnoqa.

Kakšno bo vreme... Že Rimljani so vedeli, da ima luna precej vpliva na vreme. Četrty in peti dan po mlaju (mlada luna) je bil odločilen. Kakršno je bilo vreme takrat, tako je ponavadi ostalo vso tisto luno. Isto trdijo tudi naši vremenski preroki, ki jim je merodajna štota ura po mlaju, kar je pravzaprav četrti (peti) dan. Izkušnja uči, da mnogokrat zadene. — Neki star lovec in gozdar, ki je prebil — zvest svoji službi — skoraj pol stoletja v prosti naravi v vseh bivših avstrijskih kronovinah, dokazuje — oprt na dolgoletne izkušnje in opazovanja — to-le: Če je bilo dolgo časa lepo vreme, se sme s precejšnje gotovostjo pričakovati, da bo v treh dneh okrog polne lune nastopilo slabo vreme. Ako se pa to ne uresniči, traja potem lepo vreme do druge polne lune. Enako velja za slabo vreme.

Predor skozi Montblanc. Prometna podjetnost se je lotila Montblanca. Pred kratkim so deloma dovršili žično železnico na Montblanc, sedaj pa poročajo listi, da so dovršeni načrti za železniško progo, ki bi vodila skozi Montblanc in vezala Genf z Aosto in Turinom. Železnica bi tekla od Oexa v Arveški dolini v St. Gervais in Les Houches. Umetnih zgradb bi bilo na tej progi trinajst: sedem predorov in šest mostov. Vhod v glavni predor naj bi bil nad Les Houches, 1200 m nad morjem. Glavni predor je zamišljen kot dvojni predor pod Glacier des Bossons, Montblancom in Mont Chétifom. Izhod tunela bi bil do 10 m više nad Courmayeurjem v dolini Dore Balteje. Skozi šest drugih tunelov in sedem mostov bi železnica dosegla Aosto; tam bi bila mednarodna postaja. Zgradba železnice je preračunjena na pet let.

Sedemkrat se je levil. Ob češkoslovaški meji blizu kopališča in zdravilišča Elster je zbudil neki potnik veliko pozornost radi svoje nenavadne obsežnosti. Finančna straža na carinarni ga je prijazno povabila na pogovor. Tam so mu naročili, naj sleče gornjo obleko. Pod to obleko je bila druga, nova, ki jo je moral potnik tudi odložiti. Pa še ni bilo konca. Spodaj je bila še ena. Tudi

to je moral razstaviti. Enaka levitev je bila ukazana za perilo, ki ga je bilo več vrst znásad. Levitev se je ponovila vsega skupaj sedemkrat. Eno obleko so možu carinarniki seveda pustili, a najslabšo; vse drugo je bilo zaplenjeno.

Kakor dobljeno. V Parizu je umrl 81 letni Karel Wells, ki je svoj čas v Monte Carlo »banko razbil« (pri igri dobil ves njen denar). Neki skladatelj je zložil nanj šaljivo popevko, ki se ji je vsaka kitica končavala z besedami: »Razbil je banko v Monte Carlo«. Možsreče je pa kmalu postal mož-nesreče. Prevzel se je radi svoje slave, igral še dalje za velike vsote ter končno prišel ob vse. Dolgove je izkušal kriti s prevarami, a so ga zalotili in obsodili v zapor. Vsega skupaj je sedel v ječi okrog 20 let in v ječi tudi umrl.

Slovstvo.

Srbska začetnica. Za Slovence priredil dr. I. P. Ljubljana 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna. Natisnila Jugoslovanska tiskarna. Cena Din 12.—broš. — Na 24 straneh nas seznanjajo knjižica na nenavadno natančen, pregleden in praktičen način s cirilico. Potem obravnava jezikovne posebnosti srbohrvaščine, podaja vaje in kratka berila ter slovarček k učnemu delu knjige. Delce prav toplo priporočamo vsem, ki se želijo nakratko poučiti o osnovnih zakonih srbohrvaščine.

Naloga.

Iz teh-le spakedranih besedi: »Store žemle — brado za brda« naredite lep slovenski pregovor s tem, da črke v posameznih besedah pravilno zamenjate.

Rešitev rebusa v 3.—4. številci.

Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.